

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 651/2016-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 459/2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 459/2013 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 459/2013 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré j e Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 545,68 € (slovom päťstoštyridsaťpäť eur a šesťdesiatosem centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Eleny Lalíkovej, Podbrezovská 34, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 459/2013.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„1. Voči sťažovateľovi bolo v období r. 2007 až 2010 vedené nezákonné trestné konanie, ktoré skončilo oslobodzujúci, rozsudkom Okresného súdu v Humennom z 25. 11. 2009, č. k. 2 T 118/2007-445, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. 5. 2010.

2. Po neuznaní nároku na náhradu škody z nezákonného rozhodnutia v rámci predbežného prerokovania, sťažovateľ podal 24. 5. 2011 žalobu o odškodnenie nezákonne

vedeného trestného konania voči nemu. Okresný súd rozsudkom z 5. 4. 2013, č. k. 5 C 84/2011-161, žalobe sťažovateľa čiastočne vyhovel.

3. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obidvaja účastníci, v dôsledku čoho sa vec od 2. 8. 2013 nachádza na Krajskom súde v Bratislave v nerozhodnutom stave a je vedená pod sp. zn. 8 Co 459/13, teda dlhšie, než tri roky a celkovo vyše päť rokov, resp. vyše 6 rokov od skončenia tr. konania, ktoré trvalo neoprávnene ďalšie tri roky, čo pre jeho odškodnenie nemožno považovať za dobu primeranú podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru. “

3. Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„a/ Základné právo [REDAKOVANÉ] garantované čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 Co 459/13, porušené bolo.

b/ Krajskému súdu v Bratislave prikazuje v tomto konaní konať bez zbytočných prieťahov.

c/ Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.300 EUR, a to do 1 mesiaca.

d/ Krajský súd Bratislava je povinný ohradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 363,78 EUR... do 1 mesiaca od právoplatnosti nálezu, a to na účet JUDr. Eleny Ľalíkovej... “

4. Podľa rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie od 1. marca 2016 do 28. februára 2017 I. senát ústavného súdu rozhoduje v zložení: predseda senátu Milan Ľalík a sudkyňa Marianna Mochnáčová a sudca Peter Brňák. Na základe oznámenia podaného sudcom Milanom Ľalíkom o dôvodoch vylúčenia, resp. nevylúčenia z výkonu funkcie sudcu v tejto veci, bol uznesením sp. zn. II. ÚS 692/2016 z 8. septembra 2016 sudca Milan Ľalík vylúčený z konania a rozhodovania vo veci. Na základe čl. III platného rozvrhu práce ústavného súdu namiesto vylúčeného predsedu I. senátu ústavného súdu rozhodovala o predbežnom prerokovaní predsedníčka III. senátu Jana Baricová.

5. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie, a preto ju uznesením č. k. I. ÚS 651/2016-13 z 12. októbra 2016 prijal na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

6. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 13. októbra 2016 predsedu krajského súdu, aby sa vyjadril k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ho vyzval, aby sa vyjadril aj k sťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

7. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. Spr. 3542/16 doručenom ústavnému súdu 26. októbra 2016 faxom a následne 28. októbra 2016 poštou uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci. Vo vyjadrení ďalej okrem iného uviedol:

«Právna vec žalobcu [redacted] (ďalej len „sťažovateľ“) proti SR -Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej len „odporca“) o náhradu škody, bola od jej predloženia tunajšiemu súdu pridelená zákonnej sudkyňi [redacted] pod sp. zn. 8Co/459/2013.

Dňa 25.10.2016 sa k sťažnosti sťažovateľa zo dňa 05.08.2016 vyjadrila predsedníčka senátu 8Co [redacted], ktorá poukázala; najmä na zaťaženosť senátu, ako aj na skutočnosť, že nešlo o vec, ktorá si vyžaduje prioritné vybavenie. Po predbežnom prerokovaní veci členmi senátu bol nariadený termín odvolacieho pojednávania na deň 22.11.2016.

Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, ako aj s vyjadrením predsedníčky senátu možno konštatovať, že vznik predmetnej situácie v konaní sp. zn. 8Co/459/2013 je daný okolnosťami objektívnej povahy so zreteľom na množstvo vecí pridelených na vybavenie do senátu 8Co, spôsob ich vybavovania podľa poradia zodpovedajúceho prideleným číslam spisových značiek tak, ako sú podané na Krajský súd v Bratislave, ako aj personálnu vyťaženosť sudcov, pričom tieto skutočnosti majú nemalý vplyv na rýchlosť konania v predmetnej veci.»

8. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu predsedu krajského súdu doručenom ústavnému súdu 8. novembra 2016 uviedla:

„1. Súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania podľa § 30 ods.2 zákona o ústavnom súde a žiadame našej sťažnosti vyhovieť.

2. K obsahovej stránke vyjadrenia predsedu krajského súdu dodávame:

a/ námietka zaťažnosti senátu nemôže ísť na ťarchu sťažovateľa, ktorý má ústavou garantované právo na ochranu svojich práv v primeranej dobe podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru;

b/ námietka, že nejde o vec, ktorá si vyžaduje prioritné vybavenie, nie je správna a je v rozpore aj s judikatúrou ESLP /vid' JUPITER SK, s.r.o. v. SR, st. č. 12800/13, v ktorej kompenzačné konanie trvajúce ako celok 3 roky a 1 mesiac, považoval za neprimerane dlhé, v dôsledku čoho priznal sťažovateľovi finančnú kompenzáciu v sume 3.100 EUR a pod./;

c/ právo na odškodnenie či kompenzáciu za nezákonne vedené tr. konanie je až do skončenia tohto konania, stále veľmi dôležitou súčasťou života sťažovateľa, preto si objektívne žiada venovať mu obzvlášť veľkú pozornosť zo strany súdov a to sa mu zo strany krajského súdu nedostáva a

d/ aj keď bol vytýčený termín pojednávania na 22.11.2016, jednak nie je zaručené, že týmto dňom aj bude konanie skončené a jednak celková dĺžka konania už teraz je neprimeraná dobe, v ktorej sa mala právoplatne skončiť.

3. Na trovách konania žiadame priznať odmenu za 3 úkony právnej služby v celkovej sume 545,68 E, vrátane DPH, ktorej platiteľkou je právna zástupkyňa sťažovateľa...“

9. Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

10. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

11. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

12. Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

13. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

14. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

15. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

16. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený, a počnúc týmto dňom je úprava civilného sporového, civilného mimosporového a správneho súdneho konania predmetom Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), a Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“).

17. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prieťahov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá, ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

18. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prieťahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expresis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP a čl. 12 CMP, podľa ktorých súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu (podľa CSP), resp. účastníkov konania (podľa CMP) a iných osôb. V zmysle § 5 SSP sa okrem iných týmto základným princípom civilného sporového konania spravuje aj konanie pred správnym súdom. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku

so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

19. Napríklad povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z ustanovení § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z ustanovení § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

20. V zmysle § 25 SSP sa citované ustanovenia Civilného sporového poriadku primerane použijú aj na konanie správneho súdu podľa Správneho súdneho poriadku, pričom povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva aj s ustanovení § 103 ods. 1 SSP, podľa ktorého ak sa konanie začalo, postupuje v ňom správny súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie rozhodnutá. Správny súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci konania nečinní. Účastníci konania sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a dbajú na pokyny správneho súdu. Ďalej táto povinnosť správneho súdu vyplýva z § 105 ods. 1 SSP, podľa ktorého ak správny súd nariadi pojednávanie, pripraví ho tak, aby bolo možné rozhodnúť vo veci spravidla na jedinom pojednávaní, a z § 115 SSP, podľa ktorého pojednávanie možno odročiť len z dôležitých dôvodov alebo z dôvodu uskutočnenia neverejnej porady a vyhotovenia výroku rozhodnutia správneho súdu. Správny súd môže odročiť pojednávanie aj vtedy, ak to účastníci konania zhodne navrhnú.

21. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona (civilné mimosporové konania, pozn.) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinnosť súdu konať v civilnom mimosporovom konaní bez prietáhov je vyjadrená napr. aj v § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd

v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, ďalej v § 31 CMP, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní, ale aj v ustanovení § 34 CMP o vylúčení aplikácie okrem iných ustanovení Civilného sporového poriadku o koncentrácii konania (vrátane sudcovskej koncentrácie konania).

22. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

23. Predmetom konania pred krajským súdom je odvolanie sťažovateľa, ako aj Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“) proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 84/2011 z 5. apríla 2013, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (uznesením o začatí trestného stíhania, trestným stíhaním, ako aj vydaním trestného rozkazu) sumu 1 070,53 € a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 €. Ide o štandardnú vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Zo skutočností uvedených sťažovateľom a krajským súdom ani so zreteľom na povahu veci ústavný súd nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o jej právnej či faktickej zložitosti.

24. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priesťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorú by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa.

25. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného krajského súdu v napadnutom konaní.

26. Zo sťažnosti a spisového materiálu vyplýva, že spis okresného súdu bol spolu s opravnými prostriedkami oboch sporových strán predložený krajskému súdu 2. augusta 2013. Krajský súd až po uplynutí 38 mesiacov doručil žalovanej vyjadrenie sťažovateľa k jej odvolaniu a vyzval ju na zaujatie stanoviska a následne nariadil pojednávanie na 22. november 2016. Zo zistenia ústavného súdu vyplynulo, že na uvedenom pojednávaní krajský súd vo veci vyhlásil rozsudok.

27. Ústavný súd nemohol akceptovať argumenty uvedené vo vyjadrení krajského súdu, že *„vznik predmetnej situácie v konaní sp. zn. 8Co/459/2013 je daný okolnosťami objektívnej povahy so zreteľom na množstvo vecí pridelených na vybavenie do senátu 8Co, spôsob ich vybavovania podľa poradia zodpovedajúceho prideleným číslam spisových značiek tak, ako sú podané na Krajský súd v Bratislave, ako aj personálnu vyťaženosť sudcov, pričom tieto skutočnosti majú nemalý vplyv na rýchlosť konania v predmetnej veci“*. V uvedenej súvislosti ústavný súd súhlasí so stanoviskom sťažovateľa k vyjadreniu krajského súdu a súčasne poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06, IV. ÚS 665/2013), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalší počet pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

28. Ústavný súd vychádzajúc z uvedených skutočností dospel k záveru, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 459/2013, a to predovšetkým jeho absolútnou nečinnosťou v období od predloženia spisu okresného súdu krajskému súdu (2. augusta 2013) do vyzvania žalovanej k vyjadreniu sťažovateľa k jej odvolaniu (28. septembra 2016), došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd zdôrazňuje, že tzv. kompenzačné konanie pred krajským súdom trvá viac ako tri roky, a preto konštatuje, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

29. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

30. Keďže ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru krajským súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ nachádza v procesnom postavení žalobcu.

31. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

32. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

33. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti požadoval finančné odškodnenie v sume 5 300 €, ktoré odôvodňoval celkovou dĺžkou súdneho konania, ako aj skutočnosťou, že prietahy v tzv. kompenzačnom konaní je potrebné posudzovať prísnejšie.

34. Ústavný súd pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľa, jeho správanie počas predmetného konania, a skutočnosť, že vo veci zistil porušenie základného práva. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia nie je prípadná náhrada škody (napr. III. ÚS 339/07, III. ÚS 46/08 a pod.). So zreteľom na dĺžku namietaného konania krajského súdu, berúc do úvahy aj skutočnosť, že krajský súd v čase rozhodovania ústavného súdu vo veci rozhodol, považoval ústavný súd za odôvodnené priznať mu sumu 2 000 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie nad ústavným súdom priznanú sumu.

35. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľovi, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou a ktoré uplatnil v stanovisku k vyjadreniu krajského súdu v celkovej sume 545,68 €. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

36. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2015, ktorá bola 858 €. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti a jej doplnenie, vyjadrenie k stanovisku krajského súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) po 143 €, t. j. celkovo 3 x 143 €, ktoré spolu s režijným paušalom 3 x 8,58 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) po zvýšení o daň z pridanej hodnoty predstavujú celkovú sumu 545,68 € (454,74 + 20%).

37. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

38. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 23. novembra 2016